Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0421U102302

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 27-05-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Алєксєєв Ярослав Володимирович
2. Alieksieiev Yaroslav Volodymyrovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 06.01.09

Назва наукової спеціальності: Рослинництво

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 13-05-2021

Спеціальність за освітою: Агрономія

Місце роботи здобувача: Державна установа "Інститут зернових культур" Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00496662

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 14, м. Дніпро, Дніпровський р-н., Дніпропетровська обл., 49027, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 08.353.01

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут зернових культур" Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00496662

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 14, м. Дніпро, Дніпровський р-н., Дніпропетровська обл., 49027, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут зернових культур" Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00496662

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 14, м. Дніпро, Дніпровський р-н., Дніпропетровська обл., 49027, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.35

Тема дисертації:

1. Оптимізація технологічних заходів вирощування сорго зернового в Північному Степу України

2. Optimization of technological measures of growing grain sorghum in the Northern Steppe of Ukraine

Реферат/анотація:

1. Об’єкт дослідження – процеси росту, розвитку, формування врожайності та якості зерна сортів і гібридів сорго зернового залежно від способів сівби, густоти стояння рослин, застосування добрив та гербіцидів у Північному Степу України. Мета досліджень – науково обґрунтувати існуючі та розробити нові ефективні технологічні прийоми підвищення врожайності рослин сорго зернового з урахуванням зміни погодних факторів, морфобіологічних особливостей сортів і гібридів, їх реакції на застосування мінеральних добрив і гербіцидів за різних способів сівби та густоти стояння рослин. Методи досліджень – загальнонаукові: аналіз і синтез, узагальнення і систематизація; візуальний – при проведенні польових спостережень; вимірювально-ваговий – для обліку врожаю і визначення біометричних показників рослин; математично-статистичний –

для визначення вірогідності результатів, кореляційної залежності впливу технологічних прийомів, розрахунків економічної ефективності. Результати – в умовах недостатнього зволоження Північного Степу України з метою підвищення реалізації адаптивного та генетично обумовленого потенціалу продуктивності сорго зернового з високими показниками якості зерна та економічної ефективності виробництва рекомендовано застосовувати такі оптимізовані технологічні заходи його вирощування: висівати високоврожайні та пластичні сорти – Дніпровський 39 і Вінець, а також гібрид Прайм; сіяти з шириною міжрядь 45 та 70 см насіння сорту Дніпровський 39 і гібриду Прайм за густоти стояння рослин 140 тис. шт./га, а сорт Вінець – за густоти 160 тис. шт./га; застосовувати в посівах сорго зернового страховий гербіцид Пік дозою 20 г/га, що забезпечує зменшення рівня забур'яненості на 89,3 % та збільшення врожайності зерна – на 1,4 т/га; вносити мінеральні добрива (N60P60K30), що сприяє приросту врожайності зерна сорго 0,76–1,02 т/га. Новизна – вперше досліджені та науково обґрунтовані оптимальні способи сівби, густота стояння рослин на одиниці площі для сортів Вінець, Дніпровський 39 та гібриду Прайм; встановлена оптимальна доза мінеральних добрив для сорту Дніпровський 39 та гібриду Ковчег; визначено найбільш ефективний післясходовий гербіцид з мінімальною фототоксичністю для рослин сорго; обґрунтовано особливості формування врожайності та якості зерна різних сортів і гібридів сорго зернового під впливом досліджуваних агротехнологічних прийомів та гідротермічних умов у Північному Степу; проведено економічну оцінку ефективності оптимізованих технологічних заходів вирощування сорго зернового. Удосконалено технологію вирощування сорго зернового шляхом поєднання взаємодії факторів – сорт/гібрид, мінеральні добрива, спосіб сівби, густота стояння рослин, гербіцидний захист рослин у Північному Степу. Набули подальшого розвитку наукові підходи до формування сортової агротехніки вирощування сорго зернового; економічна та біоенергетична оцінка доцільності впровадження оптимізованих технологічних заходів вирощування різних сортів і гібридів сорго зернового. Галузь – сільськогосподарські науки.

2. Object of the study – processes of growth, development, formation of crop yield and grain quality of sorghum varieties and hybrids depending on sowing methods, plant density, application of fertilizers and herbicides in the Northern Steppe of Ukraine. The aim of the research – to scientifically substantiate existing and develop new effective technological methods to increase the crop yield of sorghum plants, taking into account changes in weather factors, morphobiological characteristics of varieties and hybrids, their response to the use of fertilizers and herbicides at different sowing methods and plant densities. Research methods – general science: analysis and synthesis, generalization and systematization; visual – when conducting field observations; measuring and weight – for crop accounting and determination of plant biometrics; mathematical and statistical – to determine the reliability of the results, the correlation dependence of the impact of technological measures, calculations of economic efficiency. Results – in conditions of insufficient moisture of the Northern Steppe of Ukraine in order to increase the realization of adaptive and genetically determined potential of grain sorghum productivity with high grain quality and economic efficiency of production, it is recommended to apply the following optimized technological measures of its cultivation: to sow high-yielding and plastic varieties – Dniprovs'kyi 39 and Vinets', and hybrid Prime; to sow with a row spacing of 45 and 70 cm the seeds of the variety Dniprovs'kyi 39 and the hybrid Prime for plant stand densities of 140 thous. pcs/ha, and the Vinets' variety – for densities of 160 thous. pcs/ha; to apply the insurance herbicide Peak at a dose of 20 g/ha in grain sorghum crops, which provides a decrease in weed level by 89,3 % and an increase in grain yield by 1,4 t/ha; to apply mineral fertilizers (N60P60K30), which contributes to the increase in grain sorghum crop yield of 0,76–1,02 t/ha. Novelty – for the first time the optimal methods of sowing, density of standing plants per unit area for varieties Vinets', Dniprovs'kyi 39 and hybrid Prime were researched and scientifically substantiated; the optimal dose of mineral fertilizers for variety Dniprovs'kyi 39 and hybrid Kovcheg has been established; determined the most effective post-emergence herbicide with minimal phototoxicity for sorghum plants; the peculiarities of the formation of crop yield and grain quality of different varieties and hybrids of grain sorghum under the influence of the studied agro-technological measures and hydrothermal conditions in the Northern Steppe are substantiated; the economic estimation of efficiency of the optimized technological measures of cultivation of grain sorghum is carried out. The technology

of grain sorghum cultivation has been improved by combining the interaction of factors – variety/hybrid, mineral fertilizers, sowing method, plant density, herbicide protection of plants in the Northern Steppe. Scientific approaches to the formation of varietal agricultural measures for growing grain sorghum have been further developed; economic and bioenergy assessment of the feasibility of implementing optimized technological measures for growing different varieties and hybrids of grain sorghum. Field – agricultural sciences.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гирка Анатолій Дмитрович
2. Hyrka Anatolii Dmytrovych

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ярчук Ігор Іванович

2. Yarchuk Ihor Ivanovych

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вінюков Олександр Олександрович

2. Viniukov Oleksandr Oleksandrovych

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.09, 201

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вінюков Олександр Олександрович

2. Viniukov Oleksandr Oleksandrovych

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.09, 201

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ярчук Ігор Іванович
2. Yarchuk Ihor Ivanovych

Кваліфікація: д.с.-г.н., 0.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевченко Михайло Семенович
2. Shevchenko Mykhailo Semenovych

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нестерець Валентин Гаврилович
2. Nesterets Valentyn Havrylovych

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Дзюбецький Борис Володимирович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Дзюбецький Борис Володимирович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Т.А.